

[Date.]

indhøstet de erfaringer, som egentlig er nødvendige, for at man kan foretage en sådan ændring.

Foruden disse forslag her, som jeg i og for sig ikke har været inde på i alle enkeltheder — jeg må henvise til bemærkningerne til lovforslaget —, kan man sikkert fra husholdningslærerinderne vente forslag om yderligere ændringer; dette tyder jo også på, at det vil være naturligt at tage hele spørgsmålet op til en kort udvalgsbehandling. Ligesom ved lovforslaget om folkehøjskoler og landbrugsskoler må jeg også her pege på de stigende udgifter til betjening o. s. v., og det vil måske være rimeligt at underkaste bestemmelserne en nærmere behandling.

I øvrigt kan jeg udtale, at mit parti er indstillet på at medvirke til en velvillig og hurtig behandling af lovforslaget.

Ingefred Juul Andersen: Det foreliggende lovforslag er stort set på linie med det nylig behandlede lovforslag om folkehøjskoler og landbrugsskoler. Man har gennem årene tilstræbt, at disse skoleformer for den voksne ungdom kom ind under samme vilkår, og man har stadig søgt at gøre vilkårene bedre og bedre. Alle er blevet klar over, at folkehøjskolerne, landbrugsskolerne og husholdningsskolerne har gjort et meget stort arbejde for de unge til hver en tid, og det er sådan, at det ikke alene er det, at de unge har søgt disse skoler, der har haft betydning — den betydning kan ikke udmåles i kroner og øre —, men den påvirkning og viden og det livsmod, der ofte hentes under sådanne skoleophold, er af uhyre stor værdi. Derfor må vi selvfølgelig også fortsat yde en god støtte, for at disse skoleformer kan trives, d. v. s., at flere og flere kan søge ind på skolerne. Vi erkender sikkert alle, at det er uhyre vigtigt, at vi her i landet får uddannet dygtige husmødre, som forstår og magter deres opgave i hjemmet; det betyder meget for de enkelte hjem, ja, det er ikke for meget at sige, at en dygtig husmoder, der kan sine ting, på forhånd skaber soliditet over hjemmet. Hvad betyder det ikke for samfundet, at en så stor del som muligt af de danske husmødre kan blive første klasses husmødre, men det bliver man ikke lige af sig selv, det kræver en virkelig grundig og vel tilrettelagt uddannelse, og til denne uddannelse hører både en praktisk og en mere teoretisk del.

I 1938 blev der afgivet en kommissionsbetænkning, hvori man skitserer en fremad-

skridende husholdningsundervisning, og hvor man som udgangspunkt eller grundlag lægger husgerningsundervisningen i barneskolen; efter barneskolen vil man indbyde de unge til en ungdomsundervisning, en 3-årig fremadskridende undervisning i ungdoms- og aftenskoler, og som afslutning regner man med ophold på en husholdningsskole. Skolekøkkenundervisningen er jo desværre ikke gennemført i nær alle landets skoler, og ungdomsundervisningen mangler også mange steder endnu, selv om der fra husholdningsorganisationernes side er gjort et stort arbejde. Der har været tilslutning til denne undervisning i de senere år på ca. 25 000 unge piger hvert år, og vi håber stadig, at antallet af elever må vokse.

Som afslutning, som en slags afrunding på denne husholdningsmæssige uddannelse, har vi så, som jeg nævnte før, husholdningsskolerne. Denne undervisningsform er ikke af ny dato; der findes ikke så få skoler, der har fejret 50 års jubilæum. Når man ser på elevantallet, synes man, at det er relativt lille, mange flere skulle og burde komme på en husholdningsskole, og for at opnå dette må denne skoleform have så gode vilkår at arbejde under og så gode elevunderstøttelser — det er en meget vigtig faktor —, at de økonomiske forhold ikke skal holde eleverne tilbage. Ser vi på det foreliggende lovforslag og på de ønsker, der fra husholdningsskolerens side er fremsat, er der grund til en saglig drøftelse af disse ønsker og eventuelt også andre forhold. Rimeligt må det siges at være, at man går med til at forhøje bygningstilskuddet, hvad den højtærede minister også påpeger i bemærkningerne; om den halve procent, der er anslået til ca. 26 000 kr. årlig, er rimelig, er en anden sag. Hvis man regner i gennemsnit, vil det give et ekstra tilskud til hver skole på ca. 800 kr., og der vedligeholdes ikke meget i disse år for 800 kr.

Med hensyn til alderstillægget for husholdningslærerinder på husholdningsskoler, som kun har 5 måneders undervisning, har det den største betydning, om man kunne finde en bedre ordning end den nuværende for at bevare disse lærerinder ved deres skoler. Ligeledes må det regnes som en uretfærdighed, at forstandere som er ansat før 1926, skal begynde at samle anciennitet fra bunden af, og at deres læreranciennitet end ikke regnes med ved deres forstanderanciennitet.

En anden ting, jeg vil pege på, er lovens § 6, stk. 1, punkt 4, hvor der står, at der ydes 35 pct. som statstilskud til undervisningsmateriel. Det kan ikke være rimeligt,